

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות אוניברסיטת חיפה

חדשנות וטכנולוגיות בסיעוד

מרצה: דורין ברבי ליבוביץ

מייל: dorinblb@gmail.com

שעות קבלה: בתאום מראש.

פתח דבר: בשנים האחרונות, עולם החדשנות נכנס בצעדי ענק לתחום הבריאות. חדשנות, על אף היותה BuzzWord, היא אינה כל דבר. למעשה זו היא נישה המושתתת על עקרונות תיאורטיים ומודלים פרקטיים. אשר, אומנם ניתן ליישם בכל מוצר וארגון (עסקי וגם חברתי). אך לשם כך נדרשת הבנת עקרונותיה.

לאור התפתחותה של נישה זו בעולמות הבריאות, כאמור. על אנשי הצוות הסיעודי ללמוד את הקווים המנחים ולהבין את המגמות השונות בעולם זה, וזאת על מנת להשתלב ולהעניק מכך את המיטב. בדגש על אחריותם המקצועית ונתינת טיפול מיטבי למטופליהם.

מטרת הקורס ותוצריו: להקנות ידע פרקטי ותיאורטי בנושא חדשנות וטכנולוגיות בבריאות, לרבות התנסות מעשית ובניה של אבות טיפוס סביב אתגרים שיעלו מקרב הסטודנטים בקורס. בנוסף, לאור היותו קורס הנלמד במסגרת תכנית החוג לסיעוד, תכניו ודוגמאותיו ישאבו מעולמות תוכן אלו, בדגש על האימפקט (ההשפעה) והערך, שחדשנות יכולה להעניק בתחומי הבריאות ובפרט בתחום זה (סיעוד) בארץ.

אופי ומהלך הקורס: הקורס יועבר ב-14 מפגשים, בהם יתבצע תחילה הסבר תיאורטי על התחום והקניית ידע בסיסי. ולאחר מכן משתתפי הקורס יתחלקו לקבוצות אשר יעבדו בשיתוף פעולה סביב אתגר שברצונם לפתור, וזאת על ידי שימוש בכלי טכנולוגי שילמד בקורס. יש לציין כי לאורך הקורס, ילמד בצורה תיאורטית טכנולוגיות שונות, מקרי בוחן נבחרים, דוגמאות מהארץ ומהעולם. וכי הסטודנטים יתנסו בכלים לתכנון ועיצוב טכנולוגיות דיגיטליות כדוגמת: הדפסה בתלת ממד, אפליקציות ובניית אתרים. כך שכל סטודנט יוכל לפתח ולתכנן בסוף הקורס אב טיפוס המתבסס על אחת מטכנולוגיות אלו אין צורך בידע מקדים.

דרישות סף:

מחשב עם חיבור לאינטרנט

מבנה הקורס:

הערות

כלי נלמד

הסבר

נושא

תאריך

<p>מטרות השיעור הינם: ישור קו בין הסטודנטים ברמת הידע בתחומי החדשנות וטרנספורמציה דיגיטלית. כמו כן לסקור את מושגי היסוד, והתיאוריות אשר ישמשו לאורך הקורס. ובנוסף להעניק "נחיתה רכה" וחיבור בין הסטודנטים (אשר מגיעים בעלי ידע שונה) לבין תכני הקורס.</p>	<p>מודל חדשנות פתוחה ומודל חדשנות סגורה. מילון מונחים</p>	<p>מהי חדשנות ומהי טרנספורמציה דיגיטלית בבריאות? (הסבר על חדשנות פתוחה וסגורה כמו כן על מודלים תיארוטיים נבחרים) הכרות עם עולם ה-Digital Health תוך הרחבה על: המצאות, פתרונות ומקרי הצלחה במערכת הבריאות. ובדגש על כיצד חדשנות באה לידי ביטוי בצוות הסיעוד ומדוע אנחנו צרכים "חדשנות בסיעוד".</p>	<p>מבוא: מושגי יסוד בחדשנות פנים וחוץ ארגונית - למה צוות סיעוד צריך חדשנות ומה זה חדשנות?</p>
<p>המטרה של המפגש לפתוח צוהר חשבתי ולעדכן באפשרויות והזדמנויות אשר מתרחשות כבר עכשיו בארץ ובעולם</p>	<p>מנוע חיפוש לפתירת אתגרים ובעיות רווחות של הצוות הסיעודי</p>	<p>שיעור זה יעסוק בסקירה נרחבת של עולם החדשנות בתחום הבריאות והרפואה לרבות: המצאות בארץ ובעולם, על ידי צוות סיעוד או בשיתוף פעולה עמו. שינוי פרדיגמות תהליכית שנעשו על ידי אנשי צוות רפואי, פרא רפואי וסיעודי. כמו כן מקרי בוחן מפורסמים אשר הראו כיצד הכרת המטופל ומערכת הבריאות, אפשרה ליצור שינוי מהותי בתהליכים ובבעיות רווחות.</p>	<p>עולם הבריאות – ואנחנו – מה קורה בעולם? סקירה טכנולוגית</p>
<p>המטרות של הסדנא הינן: לפתח חשיבה ביקורתית של תפקיד האח/ות בארגון בריאות, לבנות מודל משותף, אשר מתבסס על ספרות מחקרית וידע פרקטי "מהשטח" של הסטודנטים על תפקידו/ן כמוביל/ות חדשנות - במטפל/ות, למטופל ולארגון בו הוא/ הן עובדות ועובדים.</p>	<p>מודל מוביל. ת. חדשנות ו-6 הורטיקאליים לקידום חדשנות בארגון</p>	<p>מפגש זה יהיה חצי מובנה וחצי סדנאי, מטרתו לדון, תוך שימוש בחשיבה ביקורתית ומודלים של מוביל חדשנות, מי היא/הוא</p>	<p>מי הוא מוביל חדשנות ומה אני יכול לעשות, כאיש</p>

שיעורים :
13.10+20.1
0

שיעור
27.10+3.11

שיעור
10.11+17.1
1

		<p>מוביל/ת החדשנות בסיעוד ? כיצד נראת תפקיד/ה? מה הם הפרמטרים ההכרחיים כדי להצליח בתפקיד? מה הם האתגרים עליה לקחת בחשבון? מה הם הכלים העומדים לרשותה ? ועוד. כל זה כאמור יועבר לצד שימוש במקורות אקדמיים ולא אקדמיים לביסוס תפקיד מובילת החדשנות והשפעתה על ארגון הבריאות.</p>	<p>סיעוד, כדי לקדם חדשנות?</p>
<p>המטרה של המפגש הינו -להדגים כי ניתן כיום לעבוד על כל כלי דיגיטלי באשר הוא, וכי אין ממה "לחשוש" מטכנולוגיה. זאת ועוד, לפתח את תחושת המסוגלות של הסטודנטיות ביחס לקדימה וליכולות שלהן כפועל יוצא מכך.</p>	<p>WIFTIC, WIX, THINKERCAD</p>	<p>שיעור זה יועבר בצורה סדנאית - ובו ילמדו למידה מעשית והתנסותית ב: תוכנה למידול במדפסת תלת ממד תוכנה לבניית אפליקציות תוכנה לבניית אתרי אינטרנט חלקו הראשון יועבר באיתור אתגר מהזירה הבריאותית ומהעבודה השוטפת של המשתתפות וחלקו השני ישתמש בשימוש בכלים אלו, כדי לבנות אב טיפוס.</p>	<p>התנסות בטכנולוגיית יצור-כל אחד יכול להדפיס בתלת ממד</p>

<p>מטרת השיעור הינה לפתח את "שריר" היצירתיות וגמישות המחשבה שיש בנו, דרך פלטפורמה מוכחת מחקרית הנקראת SPRINT</p>	<p>SPRINT</p> <p>התנסות מעשית בסדנת SPRINT - בסדנה זו יילמד תהליך של 5 שלבים, המספק דרך לענות על שאלות עסקיות קריטיות באמצעות תכנון, יצירת אב- טיפוס ובדיקת רעיונות מול לקוחות. תוך זמן קצר, ביעילות גבוהה ובעלות נמוכה, עם דגש על "חשיבה מחוץ לקופסה". מטרתו, בין השאר, "לאמן" את שריר היצירתיות וגמישות המחשבה שבנו.</p>	<p>סדנת SPRINT</p>	<p>שיעור 8.12+15.12</p>
<p>המטרה של השיעור הינה לקבל פרספקטיבה "עסקית", אשר נמצאת בחדשנות. בדגש על ארגוני בריאות. לפתח זוויות שיתכן לא מוכרות לסטודנטים בהיותם אנשי טיפול, אך הכרחיות וקריטיות בקידום חדשנות.</p>	<p>מודל מסע הרעיון</p> <p>מסע הרעיון הוא מודל ארגוני לניהול מושכל של תהליך החדשנות בארגונים.</p> <p>זהו מודל לא לינארי, איטרטיבי המורכב משישה שלבים. לאורך "מסע הרעיון" מתקיים תהליך היזון חוזר בין השלבים, כך שגם אם הארגון החליט לפעול בדרך מסוימת, תתקיים בחינה חוזרת של ההחלטות ובדיקת מידת התאמתן למציאות הארגונית העכשווית. שיעור זה יועבר בהמחשת המודל דרך מערכת הבריאות ועל בסיס הרעיונות אשר עלו</p>	<p>מרעיון למודל עסקי-מסע הרעיון</p>	<p>שיעור 22.12+29.1 2</p>

		בשני שיעורים הקודמים.	
סיכום ופיתוח קהילה משותפת לקידום חדשנות	מודל החיים של קהילה	מפגש זה יעסוק בקהילות ובדגש על קהילות חדשנות בבריאות. הוא יסקור את המושגים והמודלים החשובים בתחום של קהילות החדשנות לרבות הקמה,בניה וניהול. כמו כן הוא יקשר את תהליך הלמידה של הקורס ותפקיד מוביל/ת החדשנות כמנהל/ת קהילה בתוך ארגון הבריאות בו היא/הוא עובד/ת. ולכן, בנוסף ימוקדו הבטים פונקציונליים כמו: רתימת שותפים ושותפויות, טיפול בהתנגדויות, העברת מסרים ועוד.	ממיזם לקהילה – ניהול וחניכה של קהילות חדשנות

שיעור
5.1+12.1

אתר הקורס וגישה לחומרי לימוד: כלל תכני הקורס, ימצאו בצורה מקוונת באתר המודל (Moodle).

דרישות הקורס והרכב ציון:

- תרגיל 1: 10 אחוז מהציון הסופי
- תרגיל 2: 10 אחוז מהציון הסופי
- תרגיל 3: 25 אחוז מהציון הסופי
- תרגיל 4: 30 אחוז מהציון הסופי
- תרגיל 5: 5 אחוז מהציון הסופי
- הצגה סופית: 10 אחוז מהציון הסופי

הנחיות להצגה סופית:

כל קבוצה, תתבקש להציג בצורה יצירתית את התוצר שלה. קווים מנחים כללים להצגה: הסבר על האתגר, הפוטנציאל, נתונים מרכזיים ממודל הקנבס, ואב הטיפוס.

הנחיות לתרגיל 4 :

כל קבוצה, תגיש עד לתאריך 15.3.22 מסמך עד 3 עמודים אשר יענה על השאלות הבאות:

- רקע כללי על התחום של האתגר, והצגת האתגר - כיצד הוא בא לידי ביטוי, מגבלות, יתרונות, קהלי יעד, וכל דבר אחר רלוונטי
- הסבר על הפתרון והכלי הנבחר - כיצד הכלי עונה על האתגר? מדוע בחרתם בו ולא בכלי אחר? מהם המגבלות של הכלי?.
- הסבר על הערך המוסף בפתרון שלכם - כיצד השימוש בפתרון דיגיטלי עדיף על פתרונות אחרים אשר קיימים היום? ניתן להשתמש במודל קנבס אותו למדנו בשיעור.
- רפלקציה וחשיבה ביקורתית - האם היה ניתן להשתמש בכלי אחר? אם כן מהו, האם ישנם אתגרים נוספים אשר שמתם אליהם לב בעקבות הקורס, אשר ניתנים לפתרון ע"י שימוש בכלים דיגיטליים? מהם התובנות עמם יצאתם מהקורס.

הנחיות להגשת תרגילי הבית: כלל ההגשות, יתבצעו עד לתאריך השיעור הבא, למעט תרגיל 4.

בהצלחה!

קריאת רשות (מומלצת) :

1. ארז, מ'. 2014. מודל מסע הרעיון, מרכז הידע לחדשנות בטכניון. אוחר מתוך: cat&2=id?asp.aboutinno/il.ac.technion.innovation://h=89
2. Yun, J. J., Zhao, X., Jung, K., & Yigitcanlar, T. (2020). The culture for open innovation dynamics.
3. Bogers, M., Chesbrough, H., & Moedas, C. (2018). Open innovation: research, practices, and policies. *California management review*, 60(2), 5-16.
4. Nambisan, S., Siegel, D., & Kenney, M. (2018). On open innovation, platforms, and entrepreneurship. *Strategic Entrepreneurship Journal*, 12(3), 354-368.
5. Magistretti, S., Dell'Era, C., & Doppio, N. (2020). Design sprint for SMEs: an organizational taxonomy based on configuration theory. *Management Decision*.
6. Southall, H., Marmion, M., & Davies, A. (2019). Adapting Jake Knapp's design sprint approach for AR/VR applications in digital heritage. In *Augmented reality and virtual reality* (pp. 59-70). Springer, Cham.
7. Kankanhalli, A., Zuiderwijk, A., & Tayi, G. K. (2017). Open innovation in the public sector: A research agenda.
8. Esen, M., & Şekerdil, R. (2017). The effects of intrapreneurship on social innovation: A research in Izmir. *International Journal of Contemporary Economics & Administrative Sciences*, 7.

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות
אוניברסיטת חיפה

9. Yun, J. J., Jeon, J., Park, K., & Zhao, X. (2018). Benefits and costs of closed innovation strategy: Analysis of Samsung's Galaxy Note 7 Explosion and withdrawal scandal. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 4(3), 20.
10. Kratzer, J., Meissner, D., & Roud, V. (2017). Open innovation and company culture: Internal openness makes the difference. *Technological Forecasting and Social Change*, 119, 128-138.
11. Zhuang, S. Y., & Zhao, S. Open innovation and closed innovation in organizations (Differences, principles, benefits and perspectives).